

Centraal Bureau
voor de Statistiek

Toelichting Wijk- en Buurtkaart 2013

Versie 1

7-2-2014 gepubliceerd op cbs.nl

Inhoud

- 1. Gegevens Geometrie 3**
  - 1.1 Nauwkeurigheid 3
  - 1.2 Fictieve buurten 3
  - 1.3 Formaat 4
- 2. Algemene gegevens kerncijfers 4**
- 3. Definities en verklaring van symbolen 5**
- 4. Beschrijving van het onderliggende onderzoek 5**
  - 4.1 Vergelijkingen 5
  - 4.2 Versie 6
- 5. Beschrijving kerncijfers 6**
  - 5.1 Wijken en buurten 6
  - 5.2 Bevolking 7
  - 5.3 Motorvoertuigen 11
  - 5.4 Oppervlakte 13
  - 5.5 Voorzieningen 14
- 6. Koppelingen naar relevante tabellen en artikelen 25**
- 7. Voorwaarden gebruik 26**

1. Gegevens Geometrie

De Wijk- en Buurtkaart is opgebouwd uit de gedetailleerde geometrie van het bestand Burgerlijke Gemeentegrenzen van het Kadaster, afgeleid uit de Basisregistratie Kadaster (BRK), de bij het CBS bekende begrenzings van wijken en buurten, de grens tussen land en water volgens afbakening van het laatst gepubliceerde Bestand Bodemgebruik en de bijbehorende Kerncijfers Wijken en Buurten van het CBS. Het bevat originele coördinaten en is niet gegeneraliseerd.

Het CBS stelt de wijk- en buurtcodes vast in het kader van de landelijke coördinatie van de wijk- en buurtindeling van gemeenten. Alle gemeenten, wijken en buurten krijgen een unieke code. Deze codes zijn voor de gemeenten en de daarbinnen gelegen wijken en buurten als volgt opgebouwd:

1. De code voor een gemeente wordt gevormd door 4 cijfers met daaraan voorafgaand de letters 'GM'.
2. De code voor een wijk binnen een gemeente wordt gevormd door 6 cijfers met daaraan voorafgaand de letters 'WK'.
3. De eerste 4 cijfers refereren naar de gemeentecode. WK000301 bijvoorbeeld betekent wijk 01 in gemeente 0003.
4. De code voor de buurt binnen een wijk wordt gevormd door 8 cijfers met daaraan voorafgaand de letters 'BU'.
Bijv. BU00030102 betekent buurt 02 in wijk 01 van gemeente 0003.

1.1 Nauwkeurigheid

Het voornaamste doel van het digitale bestand van de burgerlijke gemeentegrenzen uit de BRK van het Kadaster is het zo nauwkeurig mogelijk weergeven van de administratieve grenzen van gemeenten. De grenzen van wijken en buurten zijn echter primair opgenomen ter visuele ondersteuning van wijk- en buurtcijfers. De mate van nauwkeurigheid van de grenzen verschilt daarom. De grenzen van de gemeenten en die van de kustlijnen uit de bodemgebruikskaart hebben een afwijking van maximaal 5 meter, terwijl de afwijking van de wijk- en buurtgrenzen binnen de gemeenten ongeveer 10 tot 50 meter bedraagt.

Voor de weergave van de grens tussen land en water is bij de wijk- en buurtgrenzen uitgegaan van de basistopografie van Nederland. Dit geldt voor de kustlijnen en begrenzings van grote wateren, waaronder de Noordzee, de Waddenzee inclusief Eems en Dollard, het IJsselmeer, de randmeren van Flevoland, de afgesloten zeearmen van de Zeeuwse en Zuid-Hollandse wateren en het Lauwersmeer. Deze grenzen zijn overgenomen uit het laatst gepubliceerde Bestand Bodemgebruik van het CBS. Voor de Wijk- en Buurtkaart 2013 is dat het Bestand Bodemgebruik 2008.

1.2 Fictieve buurten

De samenvoeging van bestanden tot het geharmoniseerde digitale bestand Wijk- en Buurtkaart, heeft voor een aantal gemeenten geleid tot het aanbrengen van één of meer fictieve buurten. Het gaat daarbij alleen om gebieden die bestaan uit grotere wateroppervlakten.

Wanneer dit een gebied betreft dat behoort tot de Waddenzee (incl. Eems en Dollard), de Noordzee, de Ooster- of de Westerschelde, dan zijn deze fictieve buurten gecodeerd als 9998. Gaat het om gebied van een gemeente in het IJsselmeer, het Markermeer, het Haringvliet, het Hollands Diep, de Grevelingen, de Krammer, het Volkerak, het Veerse Meer, het Markizaatsmeer of in één van de randmeren van Flevoland, dan hebben deze fictieve buurten het buurtnummer 9997. In dit geval is er ook overeenkomst met de scheiding tussen land en water van het Bestand Bodemgebruik van het CBS.

De aan polygonen gekoppelde kerncijfers van buurten betreffen de cijfers over het totale gebied van deze buurtcode. Enkele keren komt het voor dat een buurtcode in meerdere afzonderlijke vlakken in de Wijk- en Buurtkaart voorkomt. Deze zijn dan wel opgenomen als 1 record.

1.3 Formaat

De digitale geometrie wordt geleverd in ESRI™ Shape-formaat. De coördinaten worden weergegeven in meters volgens het stelsel van Rijksdriehoeksmeting.

Daarnaast zal het bestand in het eerste kwartaal van het publicatiejaar beschikbaar worden gesteld als WMS- en WFS-geoservice via www.pdok.nl.

De Buurtkaart is ook online te bekijken op www.cbsinuwbuurt.nl en www.cbs.nl/geoservices.

2. Algemene gegevens kerncijfers

De publicatie Kerncijfers wijken en buurten bevat statistische gegevens voor alle gemeenten, wijken en buurten van Nederland. De kerncijfers hebben hoofdzakelijk tot doel om vergelijkingen tussen de verschillende onderdelen van gemeenten mogelijk te maken en de verschillen zichtbaar te maken. Doordat de cijfers heel Nederland beslaan is het ook mogelijk om buurten van verschillende gemeenten met elkaar te vergelijken.

De meest recente cijfers uit Kerncijfers wijken en buurten zijn te raadplegen via statline.cbs.nl. Aanvullingen, bijstellingen en correcties worden enkel doorgevoerd op Statline.

De wijk- en buurtindeling wordt in principe door de gemeenten vastgesteld. Het CBS verzorgt de landelijke coördinatie van de indeling. In de landelijke gebieden is de topografie het uitgangspunt bij de buurtindeling. In stedelijke gebieden spelen sociaal-economische verschillen vaak een rol bij de buurtafbakening.

De wijkindeling is terug te voeren tot de kernen met hun omsloten buitengebied, of de zogenoemde stadswijken, die bestaan uit een aantal min of meer homogeen bebouwde en aaneengesloten buurten.

Bij de naamgeving van wijken en buurten is uitgegaan van de plaatselijk gangbare namen, die door de gemeenten zijn vastgesteld. De codering van de wijken en buurten is landelijk uniform.

Iedere buurt heeft een unieke achtcijferige code. De eerste vier cijfers vormen de gemeentecode, de volgende twee cijfers zijn de wijkcode en de laatste twee cijfers zijn de buurtcode.

In deze publicatie van 2014 zijn naast de standaard kerncijfers ook extra nabijheidsgegevens toegevoegd.

3. Definities en verklaring van symbolen

1. Weergave ontbrekende gegevens

Betekenis symbool	Publicatie Kerncijfers Wijken en Buurten	Waarde in numerieke velden in de Wijk- en Buurtkaart
Gegevens ontbreken	.	-99 999 999
Nihil	-	-99 999 998
Geheim	x	-99 999 997

4. Beschrijving van het onderliggende onderzoek

Om gegevens op buurtniveau te kunnen publiceren moet gebruik worden gemaakt van integrale waarnemingen of tellingen of van onderzoeken met een grote steekproefomvang. De gegevens in deze publicatie zijn afgeleid uit onder andere de Structuurtelling Gemeentelijke basisadministratie (GBA), de Gedigitaliseerde kaart Bodemgebruik en het Geografisch basisregister.

Het Geografisch Basisregister (GBR) vormt een belangrijke sleutel om data uit andere registers te lokaliseren naar buurtniveau. Het GBR omvat alle circa 8 miljoen adressen in Nederland, met daaraan gekoppeld de buurt waarin dat adres ligt. In de toekomst zal de koppeling van de buurtcode aan de adressen berekend worden uit de coördinaten van de adressen uit de Basisadministratie Adressen en Gebouwen (BAG).

4.1 Vergelijkingen

Een vergelijking van de kerncijfers van buurten in deze publicatie met die van vorige verslagjaren is niet altijd zonder meer mogelijk. Dit heeft twee redenen. Ten eerste zijn er gemeenten waarvan de wijk- en buurtindeling (soms ingrijpend) is gewijzigd. Daarnaast zijn sommige adressen door kwaliteitsverbeteringen van buurtcode gewisseld.

Naast de standcijfers van een jaar worden er van enkele kernvariabelen ook de bijbehorende jaarmutaties gepubliceerd, waarbij gecorrigeerd wordt voor de wijzigingen ten gevolge van herindelingen of kwaliteitsverbeteringen. Van deze kwaliteitsverbeteringen hebben er in de periode 2003–2006 meerdere plaatsgevonden in het GBR van bestaande buurtcodes. De buurtcodering van GBR-adressen is gecontroleerd met de afgeleide buurtcodering van adressen volgens andere geometrische bronnen, waaronder het Nationale wegenbestand. Als gevolg van deze vergelijking is een aantal adressen van buurtcode gewijzigd. Dit kan leiden tot mutaties in de kerncijfers uit verschillende jaren, die uitsluitend een gevolg zijn van deze herziening.

Om redenen van betrouwbaarheid en geheimhouding kunnen gegevens ontbreken. In de toelichting bij de diverse onderwerpen staat welke beveiligingsprocedure is gebruikt. Door afronding kan het voorkomen dat de totalen niet geheel overeenstemmen met de som van de afzonderlijke getallen.

4.2 Versie

Uitgangspunt bij het samenstellen van deze publicatie is een zo breed mogelijk aanbod van zo recent mogelijke kerncijfers. Omdat cijfers uit CBS-onderzoek soms in latere jaren beschikbaar komen, is met ingang van 2011 gekozen voor drie leveringsmomenten. De eerste levering vindt plaats in januari na het verslagjaar met een eerste kleine set gegevens. In de twee jaar daarop volgen updates in januari. Deze updates bevatten dezelfde geometrie, maar meer kerncijfers. Deze publicatie betreft de eerste versie van de Kerncijfers 2013.

5. Beschrijving kerncijfers

5.1 Wijken en buurten

BU_CODE: Buurtcode [code]

Voor de codering van de binnen wijken onderscheiden buurten is een code van acht posities opgenomen. Gemeentecode (4) + wijkcode (2) + buurtcode (2).

BU_NAAM: Buurtnaam [naam]

De buurtnaam is opgegeven door de gemeente die hiervan eigenaar is.

WK_CODE: Wijkcode [code]

Voor de codering van de binnen gemeenten onderscheiden wijken is een code van zes posities opgenomen. Gemeentecode (4) + wijkcode (2).

WK_NAAM: Wijknaam [naam]

De wijknaam is opgegeven door de gemeente die hiervan eigenaar is.

GM_CODE: Gemeentecode [code]

De gemeentecode geeft de numerieke aanduiding van gemeenten weer, die door het CBS in overleg met het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (BZK) wordt vastgesteld. Deze viercijferige code is gekoppeld aan de naam van de gemeente: wijzigt de naam van een gemeente, dan wijzigt ook de code.

GM_NAAM: Gemeentenaam [naam]

De naam van de bestuurlijke gemeente. Deze naam volgt de officiële schrijfwijze.

POSTCODE: Meest voorkomende postcode [code]

Meest voorkomende numerieke postcode in een buurt, op grond van het aantal adressen in het Geografisch Basisregister (GBR, definitieve versie) per 1 januari.

DEK_PERC: Meest voorkomende postcode; dekkingspercentage [code]

Indicatie (in zes klassen) van het percentage adressen in een buurt met de meest voorkomende postcode. Dit percentage is ontleend aan het Geografisch Basisregister (GBR, definitieve versie).

De volgende klassenindeling is gehanteerd:

- 1: > 90% van de adressen heeft dezelfde vermelde numerieke postcode;
- 2: 81-90% van de adressen heeft dezelfde vermelde numerieke postcode;
- 3: 71-80% van de adressen heeft dezelfde vermelde numerieke postcode;
- 4: 61-70% van de adressen heeft dezelfde vermelde numerieke postcode;
- 5: 51-60% van de adressen heeft dezelfde vermelde numerieke postcode;
- 6: 50% of minder van de adressen heeft dezelfde vermelde numerieke postcode.

5.2 Bevolking

AANT_INW: Aantal inwoners [absoluut]

Het aantal inwoners op 1 januari. Dit gegeven is ontleend aan de Structuurtelling Gemeentelijke Basisadministratie (GBA). De standcijfers van het aantal inwoners kunt u niet gebruiken voor een correcte weergave van de ontwikkeling in de tijd. De grenzen of codes van wijken en buurten kunnen jaarlijks wijzigen waardoor adressen van een andere code worden voorzien.

De cijfers zijn tot en met het jaar 2009 afgerond op tientallen. Vanaf het jaar 2010 zijn ze afgerond op vijftallen.

AANT_MAN: Mannen [absoluut]

Het aantal mannen heeft betrekking op 1 januari. Aantallen mannen zijn ontleend aan de Structuurtelling Gemeentelijke Basisadministratie (GBA).

De cijfers zijn tot en met het jaar 2009 afgerond op tientallen. Vanaf het jaar 2010 zijn ze afgerond op vijftallen.

AANT_VROUW: Vrouwen [absoluut]

Het aantal vrouwen heeft betrekking op 1 januari. Aantallen vrouwen zijn ontleend aan de Structuurtelling Gemeentelijke Basisadministratie (GBA).

De cijfers zijn tot en met het jaar 2009 afgerond op tientallen. Vanaf het jaar 2010 zijn ze afgerond op vijftallen.

P_oo_14_JR: Personen 0 tot 15 jaar [%]

Dit veld geeft het aantal inwoners weer dat op 1 januari 0 tot 15 jaar oud is, uitgedrukt in hele procenten van het aantal inwoners. Dit gegeven is ontleend aan de Structuurtelling Gemeentelijke Basisadministratie (GBA).

Het percentage is vermeld bij 50 inwoners of meer per buurt.

P_15_24_JR: Personen 15 tot 25 jaar [%]

Dit veld geeft het aantal inwoners weer dat op 1 januari 15 tot 25 jaar oud is, uitgedrukt in hele procenten van het aantal inwoners. Dit gegeven is ontleend aan de Structuurtelling Gemeentelijke Basisadministratie (GBA).

Het percentage is vermeld bij 50 inwoners of meer per buurt.

P_25_44_JR: Personen 25 tot 45 jaar [%]

Dit veld geeft het aantal inwoners weer dat op 1 januari 25 tot 45 jaar oud is, uitgedrukt in hele procenten van het aantal inwoners. Dit gegeven is ontleend aan de Structuurtelling Gemeentelijke Basisadministratie (GBA).

Het percentage is vermeld bij 50 inwoners of meer per buurt.

P_45_64_JR: Personen 45 tot 65 jaar [%]

Dit veld geeft het aantal inwoners weer dat op 1 januari 45 tot 65 jaar oud is, uitgedrukt in hele procenten van het aantal inwoners. Dit gegeven is ontleend aan de Structuurtelling Gemeentelijke Basisadministratie (GBA).

Het percentage is vermeld bij 50 inwoners of meer per buurt.

P_65_EO_JR: Personen 65 jaar en ouder [%]

Dit veld geeft het aantal inwoners weer dat op 1 januari 65 jaar of ouder is, uitgedrukt in hele procenten van het aantal inwoners. Dit gegeven is ontleend aan de Structuurtelling Gemeentelijke Basisadministratie (GBA).

Het percentage is vermeld bij 50 inwoners of meer per buurt.

P_ONGEHUWD: Ongehuwd [%]

Het aantal inwoners dat op 1 januari ongehuwd is, uitgedrukt in hele procenten van het totaal aantal inwoners. De burgerlijke staat ongehuwd geeft aan dat een persoon nog nooit een huwelijk heeft gesloten of een geregistreerd partnerschap is aangegaan. Dit gegeven is ontleend aan de Structuurtelling Gemeentelijke Basisadministratie (GBA).

Het percentage is vermeld bij 50 inwoners of meer per buurt.

P_GEHUWD: Gehuwd [%]

Het aantal inwoners dat op 1 januari gehuwd is, uitgedrukt in hele procenten van het totaal aantal inwoners. De burgerlijke staat gehuwd ontstaat na sluiting van een huwelijk of het aangaan van een geregistreerd partnerschap. Tot de gehuwden worden ook personen gerekend die gescheiden zijn van tafel en bed, want zij blijven formeel gehuwd. Dit gegeven is ontleend aan de Structuurtelling Gemeentelijke Basisadministratie (GBA).

Het percentage is vermeld bij 50 inwoners of meer per buurt.

P_GESCHIED: Gescheiden [%]

Het aantal inwoners dat op 1 januari gescheiden is, uitgedrukt in hele procenten van het totaal aantal inwoners. De burgerlijke staat gescheiden ontstaat na ontbinding van een huwelijk door echtscheiding of na ontbinding van een geregistreerd partnerschap anders dan door het overlijden van de partner. Personen die gescheiden zijn van tafel en bed worden tot de gehuwden gerekend. Dit gegeven is ontleend aan de Structuurtelling Gemeentelijke Basisadministratie (GBA).

Het percentage is vermeld bij 50 inwoners of meer per buurt.

P_VERWEDUW: Verweduwd [%]

Het aantal inwoners dat op 1 januari verweduwd is, uitgedrukt in hele procenten van het totaal aantal inwoners. De burgerlijke staat verweduwd ontstaat na ontbinding van een huwelijk of geregistreerd partnerschap door overlijden van de partner. Dit gegeven is ontleend aan de Structuurtelling Gemeentelijke Basisadministratie (GBA). Het percentage is vermeld bij 50 inwoners of meer per buurt.

BEV_DICHTH: Bevolkingsdichtheid [aantal inwoners per km²]

Het aantal inwoners per km² land is bepaald door het (niet afgeronde) aantal inwoners op 1 januari te delen door de (niet afgeronde) landoppervlakte. De bevolkingsdichtheid is opgenomen indien er 10 of meer inwoners in de buurt voorkomen. Het betreft in deze versie voorlopige cijfers. De definitieve zijn in de loop van 2014 op Statline te vinden.

Particuliere huishoudens

Particuliere huishoudens bestaan uit één of meer personen die alleen of samen in een woonruimte zijn gehuisvest en zelf in hun dagelijks onderhoud voorzien. Naast eenpersoonshuishoudens onderscheiden we meerpersoonshuishoudens (niet-gehuwde paren, niet-gehuwde paren met kinderen, echtparen, echtparen met kinderen, eenouderhuishoudens en overige huishoudens). De institutionele huishoudens worden hiertoe niet gerekend.

AANTAL_HH: Huishoudens totaal [absoluut]

Het aantal particuliere huishoudens is ontleend aan de Structuurtelling Gemeentelijke Basisadministratie (GBA). Het aantal particuliere huishoudens tot en met 2003 is een voorlopig cijfer. De cijfers vanaf 2004 zijn definitief en komen overeen met de definitieve cijfers in de StatLinetabel Regionale Kerncijfers Nederland.

De cijfers zijn tot en met het jaar 2009 afgerond op tientallen. Vanaf het jaar 2010 zijn ze afgerond op vijftallen.

P_EENP_HH: Eenpersoonshuishoudens [%]

Het aantal huishoudens met één persoon, die ouder is dan 14 jaar, uitgedrukt in hele procenten van het totaal aantal particuliere huishoudens. Het aandeel eenpersoonshuishoudens is ontleend aan de Structuurtelling Gemeentelijke Basisadministratie (GBA). Het aandeel eenpersoonshuishoudens tot en met 2003 is een voorlopig cijfer. De cijfers vanaf 2004 zijn definitief en komen overeen met de definitieve cijfers in de Regionale Kerncijfers Nederland.

Het percentage is opgenomen indien er 10 of meer huishoudens in de buurt voorkomen.

P_HH_Z_K: Huishoudens zonder kinderen [%]

Meerpersoonshuishoudens zonder kinderen bestaan uit niet-gehuwde paren zonder kinderen, echtparen zonder kinderen en overige huishoudens. Het aandeel huishoudens zonder kinderen is ontleend aan de Structuurtelling Gemeentelijke Basisadministratie (GBA). Het aandeel meerpersoonshuishoudens zonder kinderen tot en met 2003 is een voorlopig cijfer. De cijfers vanaf 2004 zijn definitief en komen overeen met de definitieve cijfers in de Regionale Kerncijfers Nederland.

Het percentage is opgenomen indien er 10 of meer huishoudens in de buurt voorkomen.

P_HH_M_K: Huishoudens met kinderen [%]

Meerpersoonshuishoudens met kinderen bestaan uit niet-gehuwde paren met kinderen, echtparen met kinderen en eenouderhuishoudens. Het aandeel huishoudens met kinderen is ontleend aan de Structuurtelling Gemeentelijke Basisadministratie (GBA). Het aandeel meerpersoonshuishoudens met kinderen tot en met 2003 is een voorlopig cijfer. De cijfers vanaf 2004 zijn definitief en komen overeen met de definitieve cijfers in de Regionale Kerncijfers Nederland.

Het percentage is opgenomen indien er 10 of meer huishoudens in de buurt voorkomen.

GEM_HH_GR: Gemiddelde huishoudensgrootte [absoluut]

Dit gemiddelde is berekend als het aantal in particuliere huishoudens levende personen gedeeld door het aantal particuliere huishoudens. De gemiddelde huishoudensgrootte is ontleend aan de Structuurtelling Gemeentelijke Basisadministratie (GBA). De gemiddelde huishoudensgrootte tot en met 2003 is een voorlopig cijfer. De cijfers vanaf 2004 zijn definitief en komen overeen met de definitieve cijfers in de Regionale Kerncijfers Nederland. Het gemiddelde is opgenomen indien er 10 of meer huishoudens in de buurt voorkomen.

Allochtonen

Het aantal allochtonen op 1 januari. Dit gegeven is ontleend aan de Structuurtelling Gemeentelijke Basisadministratie (GBA). Allochtonen worden onderverdeeld in westers en niet-westers op grond van hun geboorteland.

Allochtoon: Persoon van wie ten minste één ouder in het buitenland is geboren.

Eerste generatie allochtoon: Persoon die in het buitenland is geboren met ten minste één in het buitenland geboren ouder.

Tweede generatie allochtoon: Persoon die in Nederland is geboren met ten minste één in het buitenland geboren ouder.

P_WEST_AL: Westers totaal [%]

Het aantal allochtonen op 1 januari, uitgedrukt in hele procenten van het aantal inwoners. Dit gegeven is ontleend aan de Structuurtelling Gemeentelijke Basisadministratie (GBA). Tot de categorie "Westers totaal" behoren allochtonen uit Europa, Noord-Amerika, Oceanië, Indonesië en Japan.

Het percentage is vermeld bij 50 of meer inwoners per buurt.

Niet-westers

Allochtonen worden onderverdeeld in westers en niet-westers op grond van hun geboorteland. Tot de categorie 'niet-westers' behoren allochtonen uit Turkije, Afrika, Latijns-Amerika en Azië met uitzondering van Indonesië en Japan. Op grond van hun sociaal-economische en -culturele positie worden allochtonen uit deze twee landen tot de westerse allochtonen gerekend. Het gaat vooral om mensen die in voormalig Nederlands Indië zijn geboren en werknemers van Japanse bedrijven met hun gezin.

P_N_W_AL: Niet-westers totaal [%]

Het aantal allochtonen met een niet-westerse herkomst op 1 januari, uitgedrukt in hele procenten van het aantal inwoners. Dit gegeven is ontleend aan de Structuurtelling Gemeentelijke Basisadministratie (GBA).

Het percentage is vermeld bij 50 of meer inwoners per buurt. Tot en met 2003 gold bovendien de aanvullende eis van de aanwezigheid van minimaal 10 niet-westerse allochtonen en werd het aantal vóór omrekening naar een percentage eerst afgerond op vijftallen.

P_MAROKKO: Marokko [%]

Het aandeel allochtonen met herkomstgroep Marokko, Ifni, Spaanse Sahara en Westelijke Sahara op 1 januari, uitgedrukt in hele procenten van het aantal inwoners.

Het percentage is vermeld bij 50 of meer inwoners per buurt en minimaal 10 niet-westerse allochtonen per buurt.

P_ANT_ARU: Nederlandse Antillen en Aruba [%]

Het aandeel allochtonen met herkomstgroep van de tot het Nederlandse koninkrijk behorende eilanden Bonaire, Curaçao, Saba, Sint-Eustatius, Sint-Maarten en Aruba op 1 januari, uitgedrukt in hele procenten van het aantal inwoners.

Het percentage is vermeld bij 50 of meer inwoners per buurt en minimaal 10 niet-westerse allochtonen per buurt.

P_SURINAM: Suriname [%]

Het aandeel allochtonen met herkomstgroep Suriname op 1 januari, uitgedrukt in hele procenten van het aantal inwoners.

Het percentage is vermeld bij 50 of meer inwoners per buurt en minimaal 10 niet-westerse allochtonen per buurt.

P_TURKIJE: Turkije [%]

Het aandeel allochtonen met herkomstgroep Turkije op 1 januari, uitgedrukt in hele procenten van het aantal inwoners.

Het percentage is vermeld bij 50 of meer inwoners per buurt en minimaal 10 niet-westerse allochtonen per buurt.

P_OVER_NW: Overig niet-westers [%]

Het aandeel allochtonen met een overige niet-westerse herkomst op 1 januari, uitgedrukt in hele procenten van het aantal inwoners.

Het percentage is vermeld bij 50 of meer inwoners per buurt en minimaal 10 niet-westerse allochtonen per buurt.

5.3 Motorvoertuigen

Motorvoertuigen

De motorvoertuigen betreffen personenauto's, bedrijfsauto's en motortweewielers op 1 januari. Aanhangwagens en opleggers zijn niet meegerekend.

De gegevens zijn ontleend aan de Statistiek van de Motorvoertuigen. Deze gegevens zijn gebaseerd op de kentekenregistratie van de Rijksdienst voor het Wegverkeer (RDW).

Met behulp van deze registratie zijn tellingen gemaakt van alle voertuigen met actuele, houderschapsplichtige kentekens die op 1 januari in het kentekenbestand voorkomen.

Het aantal geregistreerde motorvoertuigen is inclusief voertuigen van lease- en verhuurbedrijven. Deze motorvoertuigen staan geregistreerd op het adres van het lease- of verhuurbedrijf. De motorvoertuigen die staan ingeschreven op postbusadressen zijn niet meegeteld bij de aantallen van de wijken en buurten, maar wel in de gemeentelijke totalen. De wijken en buurten tellen daarom niet altijd op tot gemeenten. De gemeentelijke totalen komen overeen met de Regionale Kerncijfers Nederland.

AUTO_TOT: Personenauto's totaal [absoluut]

Het aantal motorvoertuigen ingericht voor het vervoer van ten hoogste 8 passagiers (exclusief bestuurder) op 1 januari.

De cijfers zijn afgerond op vijftallen.

AUTO_HH: Personenauto's per huishouden [per huishouden]

Het aantal personenauto's per (particulier) huishouden op 1 januari. De personenauto's worden regionaal ingedeeld met behulp van de kentekenregistratie. Personenauto's die geregistreerd staan op het adres van het lease- of verhuurbedrijf vertekenen daarom de autodichtheid per huishouden.

Het aantal personenauto's per huishouden is vermeld bij minimaal 50 huishoudens en bij een waarde van maximaal 2,5 personenauto's per huishouden.

AUTO_LAND: Personenauto's naar oppervlakte [per km²]

Het aantal personenauto's per km² land op 1 januari. De personenauto's worden regionaal ingedeeld met behulp van de kentekenregistratie. Personenauto's die geregistreerd staan op het adres van het lease- of verhuurbedrijf vertekenen daarom de autodichtheid per oppervlakte.

Het aantal personenauto's naar oppervlakte is vermeld als ook het aantal personenauto's per huishouden is gepubliceerd. Dat is bij minimaal 50 huishoudens en bij een waarde van maximaal 2,5 personenauto's per huishouden.

BEDR_AUTO: Bedrijfsmotorvoertuigen totaal [absoluut]

Het aantal bestelauto's, vrachtauto's, trekkers (motorvoertuigen ingericht voor het trekken van opleggers), speciale voertuigen (bedrijfsauto's voor bijzondere doeleinden zoals bijvoorbeeld brandweerauto's, reinigungsauto's, takelwagens) en autobussen op 1 januari.

De cijfers zijn afgerond op vijftallen.

MOTOR_2W: Motortweewielers totaal [absoluut]

Het aantal motorrijwielen, scooters, motorcarriers en motorinvalidenwagens met een motorrijwielkentekenbewijs op 1 januari.

De cijfers zijn afgerond op vijftallen.

Personenauto's naar kernmerken

Twee kernmerken van de personenauto's zijn opgenomen: de leeftijd van het voertuig en soort brandstof.

A_LFTJ6J: Personenauto's; jonger dan 6 jaar [aantal]

Het aantal personenauto's van jonger dan 6 jaar. Deze leeftijd is afgeleid van het bouwjaar van het voertuig.

A_LFTO6J: Personenauto's; 6 jaar en ouder [aantal]

Het aantal personenauto's van 6 jaar en ouder. Deze leeftijd is afgeleid van het bouwjaar van het voertuig.

A_BST_B: Personenauto's; brandstof benzine [aantal]

Het aantal personenauto's rijdend op benzine. Benzine is een mengsel van koolwaterstof dat wordt gebruikt als brandstof voor benzinemotoren.

A_BST_NB: Personenauto's; overige brandstof [aantal]

Het aantal personenauto's met overige brandstof. Hieronder vallen: diesel, LPG, elektriciteit (incl. Hybride), waterstof, alcohol en CNG.

5.4 Oppervlakte

Oppervlakte

Voor de bepaling van oppervlaktecijfers is voor de gemeentegrenzen gebruik gemaakt van het digitale gemeentegrenzenbestand van het Kadaster en voor de wijk- en buurtgrenzen binnen de gemeenten van het digitale wijk- en buurtgrenzenbestand van het CBS.

Met ingang van 2011 wordt het bestand Burgerlijke gemeentegrenzen van het Kadaster gebruikt als basis voor de gemeentegrenzen, in tegenstelling tot het bestand Topgrenzen, de gemeentegrenzen van de voormalige Topografische Dienst, wat in 2010 en voorgaande jaren is gebruikt.

Vanwege kleine grensverschillen tussen beide gemeentegrenzen-bestanden zullen daarom kleine afwijkingen in oppervlakte voor bijna alle gemeenten gerapporteerd worden, ook voor gemeenten waarvan de gemeentegrenzen niet officieel gewijzigd zijn.

Met totale oppervlakte per gemeente wordt de oppervlakte inclusief het gemeentelijk ingedeeld buitenwater bedoeld. Bij oppervlaktecijfers over wijken en buurten is de oppervlakte land en water opgenomen exclusief buitenwater. Door dit laatste kan de optelling van de wijken of buurten verschillen met de gepubliceerde totalen per gemeente. Deze verschillen doen zich vooral voor bij kustgemeenten.

OPP_TOT: Oppervlakte totaal [ha]

De totale oppervlakte is de som van de oppervlakten water en land in hele hectaren (ha.).

OPP_LAND: Oppervlakte land [ha]

De oppervlakte land is bepaald door het meest recente digitale bestand Bodemgebruik te combineren met het digitale bestand van gemeente-, wijk- en buurtgrenzen.

Voor de jaren 2003 tot en met 2005 is uitgegaan van het bestand Bodemgebruik 2000.

Voor de jaren 2006 tot en met 2008 is uitgegaan van het bestand Bodemgebruik 2003.

Voor de jaren 2009 tot en met 2010 is uitgegaan van het bestand Bodemgebruik 2006.

Voor het jaar 2011 is uitgegaan van het bestand Bodemgebruik 2008.

De oppervlakte land wordt uitgedrukt in hele hectaren (ha.).

OPP_WATER: Oppervlakte water [ha]

Oppervlakte water omvat zowel binnen- als buitenwater. Tot binnenwater wordt gerekend alle water niet onderhevig aan getijden en breder dan 6 meter, zoals het IJsselmeer, Markermeer, Randmeren, sloten, rivieren, kanalen en dergelijke. Onder het buitenwater valt alle water onderhevig aan getijden, zoals de Waddenzee, Oosterschelde, Westerschelde en het gemeentelijk ingedeelde gedeelte van de Noordzee.

De oppervlakte water is bepaald door het meest recente digitale bestand Bodemgebruik te combineren met het digitale bestand van gemeente-, wijk- en buurtgrenzen.

Voor de jaren 2003 tot en met 2005 is uitgegaan van het bestand Bodemgebruik 2000.

Voor de jaren 2006 tot en met 2008 is uitgegaan van het bestand Bodemgebruik 2003.

Voor de jaren 2009 tot en met 2010 is uitgegaan van het bestand Bodemgebruik 2006.

Voor het jaar 2011 is uitgegaan van het bestand Bodemgebruik 2008.

Het buitenwater is alleen op gemeenteniveau vermeld, water per wijk of buurt bestaat alleen uit binnenwater. De oppervlakte water wordt uitgedrukt in hele hectaren (ha.).

5.5 Voorzieningen

Voorzieningen

Locatie die bezocht kan worden door personen. De locatie sluit aan bij het gebruik in het dagelijks leven. Dit zijn onder andere instellingen van de gezondheidszorg, culturele instellingen, scholen en opritten van een hoofdverkeersweg.

De afstand tot een voorziening is berekend over verharde, door auto's te gebruiken wegen, dus niet over fiets- en voetpaden. Overtochten via veerboten zijn hierbij inbegrepen. Er wordt geen rekening gehouden met éénrichtingsverkeer en overige inrijverboden van toegangswegen tot rijks- of provinciale wegen.

Het is mogelijk dat niet alle hieronder genoemde voorzieningen werkelijk in het bestand voorkomen.

AF_ARTSPR: Afstand tot huisartsenpraktijk [km]

De gemiddelde afstand van alle inwoners in een gebied tot de dichtstbijzijnde huisartsenpraktijk, berekend over de weg.

AV1_ARTSPR: Aantal huisartsenpraktijken [absoluut]

Het gemiddeld aantal huisartsenpraktijken binnen 1 kilometer over de weg voor alle inwoners van een gebied.

AV3_ARTSPR: Aantal huisartsenpraktijken [absoluut]

Het gemiddeld aantal huisartsenpraktijken binnen 3 kilometer over de weg voor alle inwoners van een gebied.

AV5_ARTSPR: Aantal huisartsenpraktijken [absoluut]

Het gemiddeld aantal huisartsenpraktijken binnen 5 kilometer over de weg voor alle inwoners van een gebied.

AF_ARTSPO: Afstand tot huisartsenpost [km]

De gemiddelde afstand van alle inwoners in een gebied tot de dichtstbijzijnde huisartsenpost, berekend over de weg.

Een huisartsenpost is een plaats waar huisartsen uit de regio de avond-, nacht- en weekenddiensten verzorgen. Voor een aantal huisartsenposten geldt een wisseldienst.

De afstand van een woonadres tot een van de huisartsenposten in een cluster van wisseldiensten is het gemiddelde van de afstanden tot alle huisartsenposten binnen dat cluster.

AF_APOTH: Afstand tot apotheek [km]

De gemiddelde afstand van alle inwoners in een gebied tot de dichtstbijzijnde apotheek of apotheekhoudende huisarts, berekend over de weg.

AF_ZIEK_E: Afstand tot ziekenhuis excl. Buitenpolikliniek [km]

De gemiddelde afstand van alle inwoners in een gebied tot het dichtstbijzijnde ziekenhuis, berekend over de weg.

In een ziekenhuis kunnen patiënten voor meer dan 24 uur opgenomen worden en er kunnen grote operaties worden uitgevoerd. Een buitenpolikliniek is een locatie van een ziekenhuis waar niet bedlegerige patiënten worden behandeld of gecontroleerd. Patiënten worden er niet voor meer dan 24 uur opgenomen en er worden geen grote operaties uitgevoerd.

AV5_ZIEK_E: Aantal ziekenhuizen excl. Buitenpolikliniek [absoluut]

Het gemiddeld aantal ziekenhuizen binnen 5 kilometer over de weg voor alle inwoners van een gebied.

In een ziekenhuis kunnen patiënten voor meer dan 24 uur opgenomen worden en er kunnen grote operaties worden uitgevoerd. Een buitenpolikliniek is een locatie van een ziekenhuis waar niet bedlegerige patiënten worden behandeld of gecontroleerd. Patiënten worden er niet voor meer dan 24 uur opgenomen en er worden geen grote operaties uitgevoerd.

AV10ZIEK_E: Aantal ziekenhuizen excl. Buitenpolikliniek [absoluut]

Het gemiddeld aantal ziekenhuizen binnen 10 kilometer over de weg voor alle inwoners van een gebied.

In een ziekenhuis kunnen patiënten voor meer dan 24 uur opgenomen worden en er kunnen grote operaties worden uitgevoerd. Een buitenpolikliniek is een locatie van een ziekenhuis waar niet bedlegerige patiënten worden behandeld of gecontroleerd. Patiënten worden er niet voor meer dan 24 uur opgenomen en er worden geen grote operaties uitgevoerd.

AV20ZIEK_E: Aantal ziekenhuizen excl. Buitenpolikliniek [absoluut]

Het gemiddeld aantal ziekenhuizen binnen 20 kilometer over de weg voor alle inwoners van een gebied.

In een ziekenhuis kunnen patiënten voor meer dan 24 uur opgenomen worden en er kunnen grote operaties worden uitgevoerd. Een buitenpolikliniek is een locatie van een ziekenhuis waar niet bedlegerige patiënten worden behandeld of gecontroleerd. Patiënten worden er niet voor meer dan 24 uur opgenomen en er worden geen grote operaties uitgevoerd.

AF_ZIEK_I: Afstand tot ziekenhuis incl. buitenpolikliniek [km]

De gemiddelde afstand van alle inwoners in een gebied tot het dichtstbijzijnde ziekenhuis, berekend over de weg.

In een ziekenhuis kunnen patiënten voor meer dan 24 uur opgenomen worden en er kunnen grote operaties worden uitgevoerd. Een buitenpolikliniek is een locatie van een ziekenhuis waar niet bedlegerige patiënten worden behandeld of gecontroleerd. Patiënten worden er niet voor meer dan 24 uur opgenomen en er worden geen grote operaties uitgevoerd.

AV5_ZIEK_I: Aantal ziekenhuizen incl. buitenpolikliniek [absoluut]

Het gemiddeld aantal ziekenhuizen binnen 5 kilometer over de weg voor alle inwoners van een gebied.

In een ziekenhuis kunnen patiënten voor meer dan 24 uur opgenomen worden en er kunnen grote operaties worden uitgevoerd. Een buitenpolikliniek is een locatie van een ziekenhuis waar niet bedlegerige patiënten worden behandeld of gecontroleerd. Patiënten worden er niet voor meer dan 24 uur opgenomen en er worden geen grote operaties uitgevoerd.

AV10ZIEK_I: Aantal ziekenhuizen incl. buitenpolikliniek [absoluut]

Het gemiddeld aantal ziekenhuizen binnen 10 kilometer over de weg voor alle inwoners van een gebied.

In een ziekenhuis kunnen patiënten voor meer dan 24 uur opgenomen worden en er kunnen grote operaties worden uitgevoerd. Een buitenpolikliniek is een locatie van een ziekenhuis waar niet bedlegerige patiënten worden behandeld of gecontroleerd. Patiënten worden er niet voor meer dan 24 uur opgenomen en er worden geen grote operaties uitgevoerd.

AV20ZIEK_I: Aantal ziekenhuizen incl. buitenpolikliniek [absoluut]

Het gemiddeld aantal ziekenhuizen binnen 20 kilometer over de weg voor alle inwoners van een gebied.

In een ziekenhuis kunnen patiënten voor meer dan 24 uur opgenomen worden en er kunnen grote operaties worden uitgevoerd. Een buitenpolikliniek is een locatie van een ziekenhuis waar niet bedlegerige patiënten worden behandeld of gecontroleerd. Patiënten worden er niet voor meer dan 24 uur opgenomen en er worden geen grote operaties uitgevoerd.

AF_FYSIO: Afstand tot fysiotherapeut [km]

De gemiddelde afstand van alle inwoners in een gebied tot de dichtstbijzijnde fysiotherapeutenpraktijk, berekend over de weg.

AV1_FYSIO: Aantal fysiotherapeuten [absoluut]

Het gemiddeld aantal fysiotherapeutenpraktijken binnen 1 kilometer over de weg voor alle inwoners van een gebied.

AV3_FYSIO: Aantal fysiotherapeuten [absoluut]

Het gemiddeld aantal fysiotherapeutenpraktijken binnen 3 kilometer over de weg voor alle inwoners van een gebied.

AV5_FYSIO: Aantal fysiotherapeuten [absoluut]

Het gemiddeld aantal fysiotherapeutenpraktijken binnen 5 kilometer over de weg voor alle inwoners van een gebied.

AF_SUPERM: Afstand tot grote supermarkt [km]

De gemiddelde afstand van alle inwoners in een gebied tot de dichtstbijzijnde grote supermarkt, berekend over de weg.

Een grote supermarkt is een winkel met meerdere soorten dagelijkse artikelen en een minimale oppervlakte van 150 m².

AV1_SUPERM: Aantal grote supermarkten [absoluut]

Het gemiddeld aantal grote supermarkten binnen 1 kilometer over de weg voor alle inwoners van een gebied.

Een grote supermarkt is een winkel met meerdere soorten dagelijkse artikelen en een minimale oppervlakte van 150 m².

AV3_SUPERM: Aantal grote supermarkten [absoluut]

Het gemiddeld aantal grote supermarkten binnen 3 kilometer over de weg voor alle inwoners van een gebied.

Een grote supermarkt is een winkel met meerdere soorten dagelijkse artikelen en een minimale oppervlakte van 150 m².

AV5_SUPERM: Aantal grote supermarkten [absoluut]

Het gemiddeld aantal grote supermarkten binnen 5 kilometer over de weg voor alle inwoners van een gebied.

Een grote supermarkt is een winkel met meerdere soorten dagelijkse artikelen en een minimale oppervlakte van 150 m².

AF_DAGLMD: Afstand tot ov. dagel. Levensmiddelen [km]

De gemiddelde afstand van alle inwoners in een gebied tot de dichtstbijzijnde overige winkels voor dagelijkse levensmiddelen, berekend over de weg.

Groenteboer, bakker, vlaaienwinkel, toko, chocoladewinkel, koffie/theewinkel, delicatessenwinkel, kaaswinkel, mini supermarkt, notenwinkel, poelier, reformwinkel, slagerij, slijterij, tabakswinkel, visboer, zoetwarenwinkel, nachtwinkel, wijnwinkel en ziekenhuiswinkel.

AV1_DAGLMD: Aantal overige dagelijkse levensmiddelen [absoluut]

Het gemiddeld aantal overige winkels voor dagelijkse levensmiddelen binnen 1 kilometer over de weg voor alle inwoners van een gebied.

Groenteboer, bakker, vlaaienwinkel, toko, chocoladewinkel, koffie/theewinkel, delicatessenwinkel, kaaswinkel, mini supermarkt, notenwinkel, poelier, reformwinkel, slagerij, slijterij, tabakswinkel, visboer, zoetwarenwinkel, nachtwinkel, wijnwinkel en ziekenhuiswinkel.

AV3_DAGLMD: Aantal overige dagelijkse levensmiddelen [absoluut]

Het gemiddeld aantal overige winkels voor dagelijkse levensmiddelen binnen 3 kilometer over de weg voor alle inwoners van een gebied.

Groenteboer, bakker, vlaaienwinkel, toko, chocoladewinkel, koffie/theewinkel, delicatessenwinkel, kaaswinkel, mini supermarkt, notenwinkel, poelier, reformwinkel, slagerij, slijterij, tabakswinkel, visboer, zoetwarenwinkel, nachtwinkel, wijnwinkel en ziekenhuiswinkel.

AV5_DAGLMD: Aantal overige dagelijkse levensmiddelen [absoluut]

Het gemiddeld aantal overige winkels voor dagelijkse levensmiddelen binnen 5 kilometer over de weg voor alle inwoners van een gebied.

Groenteboer, bakker, vlaaienwinkel, toko, chocoladewinkel, koffie/theewinkel, delicatessenwinkel, kaaswinkel, mini supermarkt, notenwinkel, poelier, reformwinkel, slagerij, slijterij, tabakswinkel, visboer, zoetwarenwinkel, nachtwinkel, wijnwinkel en ziekenhuiswinkel.

AF_WARENH: Afstand tot warenhuis [km]

De gemiddelde afstand van alle inwoners in een gebied tot de dichtstbijzijnde warenhuis, berekend over de weg.

AV5_WARENH: Aantal warenhuizen [absoluut]

Het gemiddeld aantal warenhuizen binnen 5 kilometer over de weg voor alle inwoners van een gebied.

AV10_WARENH: Aantal warenhuizen [absoluut]

Het gemiddeld aantal warenhuizen binnen 10 kilometer over de weg voor alle inwoners van een gebied.

AV2oWARENH: Aantal warenhuizen [absoluut]

Het gemiddeld aantal warenhuizen binnen 20 kilometer over de weg voor alle inwoners van een gebied.

AF_CAFE: Afstand tot café [km]

De gemiddelde afstand van alle inwoners in een gebied tot het dichtstbijzijnde café, koffiehuis, coffeeshop, discotheek, seks/nachtclub of partycentrum, berekend over de weg.

AV1_CAFE: Aantal cafés [absoluut]

Het gemiddeld aantal cafés, koffiehuisen, coffeeshops, discotheken, seks/nachtclubs of partycentra, binnen 1 kilometer over de weg voor alle inwoners van een gebied.

AV3_CAFE: Aantal cafés [absoluut]

Het gemiddeld aantal cafés, koffiehuisen, coffeeshops, discotheken, seks/nachtclubs of partycentra, binnen 3 kilometer over de weg voor alle inwoners van een gebied.

AV5_CAFE: Aantal cafés [absoluut]

Het gemiddeld aantal cafés, koffiehuisen, coffeeshops, discotheken, seks/nachtclubs of partycentra, binnen 5 kilometer over de weg voor alle inwoners van een gebied.

AF_CAFTAR: Afstand tot cafetaria [km]

De gemiddelde afstand van alle inwoners in een gebied tot het dichtstbijzijnde cafetaria, fastfoodrestaurant, grillroom/shoarmazaak, lunchroom, pannenkoekenhuis of ijssalon, berekend over de weg.

AV1_CAFTAR: Aantal cafetaria's [absoluut]

Het gemiddeld aantal cafetarias, fastfoodrestaurants, grillrooms/shoarmazaken, lunchrooms, pannenkoekenhuizen of ijssalons, binnen 1 kilometer over de weg voor alle inwoners van een gebied.

AV3_CAFTAR: Aantal cafetaria's [absoluut]

Het gemiddeld aantal cafetarias, fastfoodrestaurants, grillrooms/shoarmazaken, lunchrooms, pannenkoekenhuizen of ijssalons, binnen 3 kilometer over de weg voor alle inwoners van een gebied.

AV5_CAFTAR: Aantal cafetaria's [absoluut]

Het gemiddeld aantal cafetarias, fastfoodrestaurants, grillrooms/shoarmazaken, lunchrooms, pannenkoekenhuizen of ijssalons, binnen 5 kilometer over de weg voor alle inwoners van een gebied.

AF_RESTAU: Afstand tot restaurant [km]

De gemiddelde afstand van alle inwoners in een gebied tot de dichtstbijzijnde restaurant, café-restaurant of afhaal/thuisbezorging, berekend over de weg.

AV1_RESTAU: Aantal restaurants [absoluut]

Het gemiddeld aantal restaurants, café-restaurants of afhaal/thuisbezorging, binnen 1 kilometer over de weg voor alle inwoners van een gebied.

AV3_RESTAU: Aantal restaurants [absoluut]

Het gemiddeld aantal restaurants, café-restaurants of afhaal/thuisbezorging, binnen 3 kilometer over de weg voor alle inwoners van een gebied.

AV5_RESTAU: Aantal restaurants [absoluut]

Het gemiddeld aantal restaurants, café-restaurants of afhaal/thuisbezorging, binnen 5 kilometer over de weg voor alle inwoners van een gebied.

AF_HOTEL: Afstand tot hotel [km]

De gemiddelde afstand van alle inwoners in een gebied tot het dichtstbijzijnde hotel, berekend over de weg.

AV5_HOTEL: Aantal hotels [absoluut]

Het gemiddeld aantal hotels binnen 5 kilometer over de weg voor alle inwoners van een gebied.

AV10_HOTEL: Aantal hotels [absoluut]

Het gemiddeld aantal hotels binnen 10 kilometer over de weg voor alle inwoners van een gebied.

AV20_HOTEL: Aantal hotels [absoluut]

Het gemiddeld aantal hotels binnen 20 kilometer over de weg voor alle inwoners van een gebied.

AF_KDV: Afstand tot kinderdagverblijf [km]

De gemiddelde afstand van alle inwoners in een gebied tot het dichtstbijzijnde kinderdagverblijf, berekend over de weg.

Op het kinderdagverblijf kunnen kinderen van 0 tot 4 jaar gedurende één of meer dagdelen per week het hele jaar door worden opgevangen. Er kan voor meer dan 5 uur per dag van het kinderdagverblijf gebruik gemaakt worden en voor maximaal 10 dagdelen per week.

AV1_KDV: Aantal kinderdagverblijven [absoluut]

Het gemiddeld aantal kinderdagverblijven binnen 1 kilometer over de weg voor alle inwoners van een gebied.

Op het kinderdagverblijf kunnen kinderen van 0 tot 4 jaar gedurende één of meer dagdelen per week het hele jaar door worden opgevangen. Er kan voor meer dan 5 uur per dag van het kinderdagverblijf gebruik gemaakt worden en voor maximaal 10 dagdelen per week.

AV3_KDV: Aantal kinderdagverblijven [absoluut]

Het gemiddeld aantal kinderdagverblijven binnen 3 kilometer over de weg voor alle inwoners van een gebied.

Op het kinderdagverblijf kunnen kinderen van 0 tot 4 jaar gedurende één of meer dagdelen per week het hele jaar door worden opgevangen. Er kan voor meer dan 5 uur per dag van het kinderdagverblijf gebruik gemaakt worden en voor maximaal 10 dagdelen per week.

AV5_KDV: Aantal kinderdagverblijven [absoluut]

Het gemiddeld aantal kinderdagverblijven binnen 5 kilometer over de weg voor alle inwoners van een gebied.

Op het kinderdagverblijf kunnen kinderen van 0 tot 4 jaar gedurende één of meer dagdelen per week het hele jaar door worden opgevangen. Er kan voor meer dan 5 uur per dag van het kinderdagverblijf gebruik gemaakt worden en voor maximaal 10 dagdelen per week.

AF_BSO: Afstand tot buitenschoolse opvang [km]

De gemiddelde afstand van alle inwoners in een gebied tot de dichtstbijzijnde buitenschoolse opvang, berekend over de weg. Hier worden kinderen in de basisschoolleeftijd voor en/of na schooltijd, tijdens studie- en adv dagen van leraren en in de vakanties opgevangen.

AV1_BSO: Aantal buitenschoolse opvang [absoluut]

Het gemiddeld aantal locaties van buitenschoolse opvang binnen 1 kilometer over de weg voor alle inwoners van een gebied. Hier worden kinderen in de basisschoolleeftijd voor en/of na schooltijd, tijdens studie- en adv dagen van leraren en in de vakanties opgevangen.

AV3_BSO: Aantal buitenschoolse opvang [absoluut]

Het gemiddeld aantal locaties van buitenschoolse opvang binnen 3 kilometer over de weg voor alle inwoners van een gebied. Hier worden kinderen in de basisschoolleeftijd voor en/of na schooltijd, tijdens studie- en adv dagen van leraren en in de vakanties opgevangen.

AV5_BSO: Aantal buitenschoolse opvang [absoluut]

Het gemiddeld aantal locaties van buitenschoolse opvang binnen 5 kilometer over de weg voor alle inwoners van een gebied. Hier worden kinderen in de basisschoolleeftijd voor en/of na schooltijd, tijdens studie- en adv dagen van leraren en in de vakanties opgevangen.

AF_ONDBAS: Afstand tot basisschool [km]

De gemiddelde afstand van alle inwoners in een gebied tot de dichtstbijzijnde basisschool, berekend over de weg.

Het speciaal basisonderwijs en de speciale scholen zijn niet meegenomen. Inclusief scholen voor kinderen van mensen zonder vaste woon- of verblijfplaats, de zogenaamde rijdende scholen voor kermis- en circuskinderen en de ligplaatsscholen voor varende kleuters, deze hebben de locatie Geldermalsen.

AV1_ONDBAS: Aantal basisscholen [absoluut]

Het gemiddeld aantal basisscholen binnen 1 kilometer over de weg voor alle inwoners van een gebied.

Het speciaal basisonderwijs en de speciale scholen zijn niet meegenomen. Inclusief scholen voor kinderen van mensen zonder vaste woon- of verblijfplaats, de zogenaamde rijdende scholen voor kermis- en circuskinderen en de ligplaatsscholen voor varende kleuters, deze hebben de locatie Geldermalsen.

AV3_ONDBAS: Aantal basisscholen [absoluut]

Het gemiddeld aantal basisscholen binnen 3 kilometer over de weg voor alle inwoners van een gebied.

Het speciaal basisonderwijs en de speciale scholen zijn niet meegenomen. Inclusief scholen voor kinderen van mensen zonder vaste woon- of verblijfplaats, de zogenaamde rijdende scholen voor kermis- en circuskinderen en de ligplaatsscholen voor varende kleuters, deze hebben de locatie Geldermalsen.

AV5_ONDBAS: Aantal basisscholen [absoluut]

Het gemiddeld aantal basisscholen binnen 5 kilometer over de weg voor alle inwoners van een gebied.

Het speciaal basisonderwijs en de speciale scholen zijn niet meegenomen. Inclusief scholen voor kinderen van mensen zonder vaste woon- of verblijfplaats, de zogenaamde rijdende scholen voor kermis- en circuskinderen en de ligplaatsscholen voor varende kleuters, deze hebben de locatie Geldermalsen.

AF_ONDVRT: Afstand tot voortgezet onderwijs [km]

De gemiddelde afstand van alle inwoners in een gebied tot de dichtstbijzijnde VMBO, HAVO of VWO school, berekend over de weg.

Dit zijn scholen waar leerlingen door de overheid bekostigde voltijd voortgezet onderwijs kunnen volgen. Praktijkonderwijsscholen en speciale scholen zijn niet meegenomen.

AV3_ONDVRT: Aantal scholen voortgezet onderwijs [absoluut]

Het gemiddeld aantal VMBO, HAVO en VWO-scholen binnen 3 kilometer over de weg voor alle inwoners van een gebied.

Dit zijn scholen waar leerlingen door de overheid bekostigde voltijd voortgezet onderwijs kunnen volgen. Praktijkonderwijsscholen en speciale scholen zijn niet meegenomen.

AV5_ONDVRT: Aantal scholen voortgezet onderwijs [absoluut]

Het gemiddeld aantal VMBO, HAVO en VWO-scholen binnen 5 kilometer over de weg voor alle inwoners van een gebied.

Dit zijn scholen waar leerlingen door de overheid bekostigde voltijd voortgezet onderwijs kunnen volgen. Praktijkonderwijsscholen en speciale scholen zijn niet meegenomen.

AV10ONDVRT: Aantal scholen voortgezet onderwijs [absoluut]

Het gemiddeld aantal VMBO, HAVO en VWO-scholen binnen 10 kilometer over de weg voor alle inwoners van een gebied.

Dit zijn scholen waar leerlingen door de overheid bekostigde voltijd voortgezet onderwijs kunnen volgen. Praktijkonderwijsscholen en speciale scholen zijn niet meegenomen.

AF_ONDVMB: Afstand tot scholen VMBO [km]

De gemiddelde afstand van alle inwoners in een gebied tot de dichtstbijzijnde VMBO school, berekend over de weg.

Dit zijn scholen waar leerlingen door de overheid bekostigde voltijd voortgezet onderwijs kunnen volgen als voorbereidend middelbaar beroepsonderwijs (VMBO). Praktijkonderwijsscholen en speciale scholen zijn niet meegenomen.

AV3_ONDVMB: Aantal scholen VMBO [absoluut]

Het gemiddeld aantal VMBO-scholen binnen 3 kilometer over de weg voor alle inwoners van een gebied.

Dit zijn scholen waar leerlingen door de overheid bekostigde voltijd voortgezet onderwijs kunnen volgen als voorbereidend middelbaar beroepsonderwijs (VMBO). Praktijkonderwijsscholen en speciale scholen zijn niet meegenomen.

AV5_ONDVMB: Aantal scholen VMBO [absoluut]

Het gemiddeld aantal VMBO-scholen binnen 5 kilometer over de weg voor alle inwoners van een gebied.

Dit zijn scholen waar leerlingen door de overheid bekostigde voltijd voortgezet onderwijs kunnen volgen als voorbereidend middelbaar beroepsonderwijs (VMBO). Praktijkonderwijsscholen en speciale scholen zijn niet meegenomen.

AV10ONDVMB: Aantal scholen VMBO [absoluut]

Het gemiddeld aantal VMBO-scholen binnen 10 kilometer over de weg voor alle inwoners van een gebied.

Dit zijn scholen waar leerlingen door de overheid bekostigde voltijd voortgezet onderwijs kunnen volgen als voorbereidend middelbaar beroepsonderwijs (VMBO). Praktijkonderwijsscholen en speciale scholen zijn niet meegenomen.

AF_ONDHV: Afstand tot scholen HAVO/VWO [km]

De gemiddelde afstand van alle inwoners in een gebied tot de dichtstbijzijnde HAVO/VWO school, berekend over de weg.

Dit zijn scholen waar leerlingen door de overheid bekostigde voltijd voortgezet onderwijs kunnen volgen als hoger algemeen voortgezet onderwijs of voorbereidend wetenschappelijk onderwijs (HAVO/VWO).

AV3_ONDHV: Aantal scholen HAVO/VWO [absoluut]

Het gemiddeld aantal HAVO/VWO-scholen binnen 3 kilometer over de weg voor alle inwoners van een gebied.

Dit zijn scholen waar leerlingen door de overheid bekostigde voltijd voortgezet onderwijs kunnen volgen als hoger algemeen voortgezet onderwijs of voorbereidend wetenschappelijk onderwijs (HAVO/VWO).

AV5_ONDHV: Aantal scholen HAVO/VWO [absoluut]

Het gemiddeld aantal HAVO/VWO-scholen binnen 5 kilometer over de weg voor alle inwoners van een gebied.

Dit zijn scholen waar leerlingen door de overheid bekostigde voltijd voortgezet onderwijs kunnen volgen als hoger algemeen voortgezet onderwijs of voorbereidend wetenschappelijk onderwijs (HAVO/VWO).

AV10_ONDHV: Aantal scholen HAVO/VWO [absoluut]

Het gemiddeld aantal HAVO/VWO-scholen binnen 10 kilometer over de weg voor alle inwoners van een gebied.

Dit zijn scholen waar leerlingen door de overheid bekostigde voltijd voortgezet onderwijs kunnen volgen als hoger algemeen voortgezet onderwijs of voorbereidend wetenschappelijk onderwijs (HAVO/VWO).

AF_OPRITH: Afstand tot oprit hoofdverkeersweg [km]

De gemiddelde afstand van alle inwoners in een gebied tot de dichtstbijzijnde oprit van een rijks- of provinciale weg, berekend over de weg.

Toegang tot een rijks- of provinciale weg. Als uitgangspunt voor de oprit is het Nationale Wegenbestand (een product van Adviesdienst Verkeer en Vervoer van het Ministerie van Infrastructuur en Milieu) gebruikt.

AF_TREINST: Afstand tot treinstation [km]

De gemiddelde afstand van alle inwoners in een gebied tot het dichtstbijzijnde treinstation, berekend over de weg.

AF_OVERST: Afstand tot belangrijk overstapstation [km]

De gemiddelde afstand van alle inwoners in een gebied tot het dichtstbijzijnde belangrijke overstapstation, berekend over de weg.

AF_BIBLIO: Afstand tot bibliotheek [km]

De gemiddelde afstand van alle inwoners in een gebied tot de dichtstbijzijnde bibliotheek, berekend over de weg.

Bibliotheken en hun vestigingen zoals deze zijn opgenomen in de database G!DS.

Opgenomen zijn de vestigingen en de servicepunten. De miniservicepunten, zelfbedieningsbibliotheken en de bibliobussen zijn niet opgenomen.

Een vestiging voldoet aan de volgende criteria: minimaal 15 uur per week open, digitale toegang tot de gehele collectie en activiteiten aanbod, vraagbemiddeling, culturele/literaire activiteiten, aanbod voor scholieren/instellingen passend bij de keuzes die gemaakt zijn in het spreidings- en marketingbeleid en studiemogelijkheden.

Een servicepunt biedt minimaal het volgende dienstverleningsniveau: is minimaal 4 uur per week open, biedt digitale toegang tot het totale activiteiten aanbod en voorziet in vraagbemiddeling (zowel persoonlijk als via internet).

AF_ZWEMB: Afstand tot zwembad [km]

De gemiddelde afstand van alle inwoners in een gebied tot het dichtstbijzijnde zwembad, berekend over de weg.

Het zwembad moet voldoen aan de volgende criteria: er is een gebouw aanwezig, de activiteiten zijn commercieel opgezet, en het is het hele jaar openbaar toegankelijk voor minimaal drie dagen per week.

AF_IJSBAAN: Afstand tot kunstijsbaan [km]

De gemiddelde afstand van alle inwoners in een gebied tot de dichtstbijzijnde schaatsbaan van kunstijs, geopend tijdens het winterseizoen, berekend over de weg.

AF_MUS: Afstand tot museum [km]

De gemiddelde afstand van alle inwoners in een gebied tot het dichtstbijzijnde museum, berekend over de weg.

AV5_MUS: Aantal musea [absoluut]

Het gemiddeld aantal musea binnen 5 kilometer over de weg voor alle inwoners van een gebied.

AV10_MUS: Aantal musea [absoluut]

Het gemiddeld aantal musea binnen 10 kilometer over de weg voor alle inwoners van een gebied.

AV20_MUS: Aantal musea [absoluut]

Het gemiddeld aantal musea binnen 20 kilometer over de weg voor alle inwoners van een gebied.

AF_PODIUM: Afstand tot podiumkunsten totaal [km]

De gemiddelde afstand van alle inwoners in een gebied tot de dichtstbijzijnde locaties van schouwburgen, concertgebouwen, buurtcentra of poppodia, berekend over de weg. Festivals en locaties met podiumkunsten als nevenactiviteit worden hierbij niet opgenomen.

AV5_PODIUM: Aantal podiumkunsten totaal [absoluut]

Het gemiddeld aantal locaties van schouwburgen, concertgebouwen, buurtcentra of poppodia binnen 5 kilometer over de weg voor alle inwoners van een gebied. Festivals en locaties met podiumkunsten als nevenactiviteit worden hierbij niet opgenomen.

AV10PODIUM: Aantal podiumkunsten totaal [absoluut]

Het gemiddeld aantal locaties van schouwburgen, concertgebouwen, buurtcentra of poppodia binnen 10 kilometer over de weg voor alle inwoners van een gebied. Festivals en locaties met podiumkunsten als nevenactiviteit worden hierbij niet opgenomen.

AV20PODIUM: Aantal podiumkunsten totaal [absoluut]

Het gemiddeld aantal locaties van schouwburgen, concertgebouwen, buurtcentra of poppodia binnen 20 kilometer over de weg voor alle inwoners van een gebied. Festivals en locaties met podiumkunsten als nevenactiviteit worden hierbij niet opgenomen.

AF_POP: Afstand tot poppodium [km]

De gemiddelde afstand van alle inwoners in een gebied tot het dichtstbijzijnde poppodium, berekend over de weg. Festivals en locaties met podiumkunsten als nevenactiviteit worden hierbij niet opgenomen.

AF_BIOS: Afstand tot bioscoop [km]

De gemiddelde afstand van alle inwoners in een gebied tot de dichtstbijzijnde bioscoop, berekend over de weg.

AV5_BIOS: Aantal bioscopen [absoluut]

Het gemiddeld aantal bioscopen binnen 5 kilometer over de weg voor alle inwoners van een gebied.

AV10_BIOS: Aantal bioscopen [absoluut]

Het gemiddeld aantal bioscopen binnen 10 kilometer over de weg voor alle inwoners van een gebied.

AV20_BIOS: Aantal bioscopen [absoluut]

Het gemiddeld aantal bioscopen binnen 20 kilometer over de weg voor alle inwoners van een gebied.

AF_SAUNA: Afstand tot sauna [km]

De gemiddelde afstand van alle inwoners in een gebied tot de dichtstbijzijnde sauna, berekend over de weg.

AF_ZONBNK: Afstand tot zonnebank [km]

De gemiddelde afstand van alle inwoners in een gebied tot de dichtstbijzijnde zonnebank, berekend over de weg.

AF_ATTRAC: Afstand tot attractie [km]

De gemiddelde afstand van alle inwoners in een gebied tot de dichtstbijzijnde pretpark, dierentuin of binnenspeeltuin, berekend over de weg.

AV10ATTRAC: Aantal attracties [absoluut]

Het gemiddeld aantal pretparken, dierentuinen en binnenspeeltuinen binnen 10 kilometer over de weg voor alle inwoners van een gebied.

AV20ATTRAC: Aantal attracties [absoluut]

Het gemiddeld aantal pretparken, dierentuinen en binnenspeeltuinen binnen 20 kilometer over de weg voor alle inwoners van een gebied.

AV50ATTRAC: Aantal attracties [absoluut]

Het gemiddeld aantal pretparken, dierentuinen en binnenspeeltuinen binnen 50 kilometer over de weg voor alle inwoners van een gebied.

AF_BRANDW: Afstand tot brandweerkazerne [km]

De gemiddelde afstand van alle inwoners in een gebied tot de dichtstbijzijnde brandweerkazerne, berekend over de weg. Exclusief locaties van blusboten.

6. Koppelingen naar relevante tabellen en artikelen

Korte onderzoeksbeschrijving Kerncijfers wijken en buurten

Kerncijfers wijken en buurten 2001

Kerncijfers wijken en buurten 2003

Kerncijfers wijken en buurten 2004-2010

Digitale wijk- en buurtkaart 2003

Digitale wijk- en buurtkaart 2004

Digitale wijk- en buurtkaart 2005

Digitale wijk- en buurtkaart 2006

Digitale wijk- en buurtkaart 2007

Digitale wijk- en buurtkaart 2008

Digitale wijk- en buurtkaart 2009

Digitale wijk- en buurtkaart 2010

Digitale wijk- en buurtkaart 2011

Digitale wijk- en buurtkaart 2012

Kerncijfers Postcodegebieden 2004

Regionale Kerncijfers Nederland

Gemeente op maat

Provincie op maat

7. Voorwaarden gebruik

De gebruiker van de Wijk- en Buurtkaart is gehouden aan de volgende rechten en verplichtingen.

1. Alle rechten op de Wijk- en Buurtkaart blijven te allen tijde berusten bij het Centraal Bureau voor de Statistiek en het Kadaster.
2. Bij de gegevensvermelding op basis van de Wijk- en Buurtkaart is bronvermelding verplicht.
3. Bij visualisering van grenzen of bij visualisering van gegevens met behulp van dit digitale bestand dient te worden vermeld:
© Kadaster / Centraal Bureau voor de Statistiek, 2014
4. Het gebruik van geometrie van buurtgrenzen en buurtcijfers van het CBS als toevoeging aan het bestand burgerlijke gemeentegrenzen is zonder kosten.
5. Bij publicatie van cijfers is bronvermelding verplicht, verveelvoudiging voor eigen gebruik of intern gebruik is toegestaan.

Copyright: (c) Centraal Bureau voor de Statistiek, Den Haag/Heerlen, 2014

Verklaring van tekens

.	Gegevens ontbreken
*	Voorlopig cijfer
**	Nader voorlopig cijfer
x	Geheim
–	Nihil
–	(Indien voorkomend tussen twee getallen) tot en met
0 (0,0)	Het getal is kleiner dan de helft van de gekozen eenheid
Niets (blank)	Een cijfer kan op logische gronden niet voorkomen
2013–2014	2013 tot en met 2014
2013/2014	Het gemiddelde over de jaren 2013 tot en met 2014
2013/'14	Oogstjaar, boekjaar, schooljaar enz., beginnend in 2013 en eindigend in 2014
2011/'12–2013/'14	Oogstjaar, boekjaar, enz., 2011/'12 tot en met 2013/'14

In geval van afronding kan het voorkomen dat het weergegeven totaal niet overeenstemt met de som van de getallen.

Colofon

Uitgever

Centraal Bureau voor de Statistiek
Henri Faasdreef 312, 2492 JP Den Haag
www.cbs.nl

Prepress: Centraal Bureau voor de Statistiek, Grafimedia
Ontwerp: Edenspiekermann

Inlichtingen

Tel. 088 570 70 70, fax 070 337 59 94
Via contactformulier: www.cbs.nl/infoservice

Bestellingen

verkoop@cbs.nl
Fax 045 570 62 68

© Centraal Bureau voor de Statistiek, Den Haag/Heerlen, 2014.
Verveelvoudigen is toegestaan, mits het CBS als bron wordt vermeld.